

AIKUISSOSIAALITYÖ SOTKAMO ESITTELY
2023

SISÄLTÖ

- Henkilöstön esittely
- Yhteystiedot
- Aikuissosiaalityön tukipalvelut
- PTA, Muutostyö, Kutu, TYP, sosiaalinen kuntoutus
- Sosiaalihuoltolainmukaiset ilmoitukset ja niiden käsittely
- Yhteistyötahoja ja -malleja
- Asiakasprosessi
- PTA-tiimin asiakkaat – mistä asiakkuudet tulleet, minne siirtyneet

SOTKAMON AIKUISSOSIAALITYÖ, HENKILÖSTÖN ESITTELY

- **Toimistosihteerit** Minna Mikkonen ja Tiiu-Mari Moilanen
- **PTA-tiimi** sosiaaliohjaaja Arja Tampio ja sosiaalityöntekijä Anne Tuikka (virkavapaalla 9/2023)
- **Muutossosiaalityö:** sosiaalityöntekijä Tarja Hakkarainen, työparina Marjut Huovinen sekä sosiaaliohjaaja Nina Määttä ja Mari Kananen ja Eija Tuulensalo
- **TYP** (työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu), sosiaaliohjaaja Eija Tuulensalo
- **Kuty** (kuntouttava työtoiminta): sosiaaliohjaajat Mari Kananen ja Nina Määttä
- **Esihenkilöt:**
 - Minnan ja Tiiu-Marin toimistopalveluiden palveluesihenkilö on Paula Tikkanen
 - Eijan aikuissosiaalipalveluiden palveluyksikköpäällikkö, Tarja Juppi, johtava sosiaalityöntekijä Päivi Ahola-Anttonen
 - Ninan ja Marin kuntouttavan työtoiminnan päällikkö palveluyksikköpäällikkö Päivi-Ahola Anttonen
 - Arjan ja Tarjan esihenkilö on palvelualuepäällikkö Tarja Juppi ja palveluyksikköpäällikkö, johtava sosiaalityöntekijä Päivi-Ahola Anttonen, sekä va. johtava sosiaalityöntekijä Tony Nummi.

AIKUISSOSIAALIPALVELUIDEN YHTEYSTIETOJA

Puhelinpalvelu ma – to klo 9-15 ja pe klo 9-14, puh. 08 6156 7741

Muina aikoina kiireellisissä tilanteissa voit ottaa yhteyttä

Sosiaalipäivystykseen 044 797 0676 tai hätäkeskukseen 112.

Aikuissosiaalipalveluissa voit asioida myös Omasoten kautta 24/7: omasote.kainuu.fi

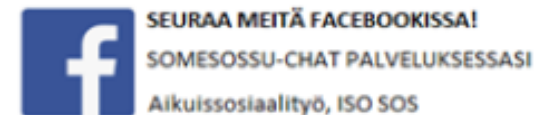
Kainuun hyvinvointialueen verkkosivuilla löytyy tarkempaa tietoa palveluistamme: <https://hyvinvointialue.kainuu.fi/> sosiaalinen tuki ja toimeentulo

Aikuissosiaalipalvelu on läsnä Facebookissa [Fa-ce-boo-kis-sa](https://www.facebook.com/Aikuissosiaalipalvelut-Kainuussa-350905085647755/)
<https://www.facebook.com/Aikuissosiaalipalvelut-Kainuussa-350905085647755/>

Yleisohjeita ilman henkilötietoja chatissa arkisin klo 13-14.

Arki haltuun - yhdessä eteenpäin.
Aikuissosiaalityö apuna ja tukena elämässä.

*Arki haltuun – yhdessä eteenpäin
Aikuissosiaalityö apuna ja tukena elämässä*

AIKUISSOSIAALITYÖ

- Puhelinpalvelu ja somesossu-chat (ks. edellinen dia 3), jota hoitaa sosiaaliohjaajat
- Monialainen työllistymistä edistävä yhteispalvelu (Kainuun TYP)
- Kuntouttava työtoiminta
- Sosiaalinen kuntoutus (ennen kuntouttavaa työtoimintaa)
- Tukihenkilöpalvelu ostopalveluna, määrärahasidonnainen (tukihenkilötyöryhmä)
- Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki (LTT 1412/1997). Taustalla Kelan perustoimeentulotukipäätös.
- Välitystili, talousohjaus- ja neuvonta
- Välivuokraus (edellyttää välitystiliä)
- Asumisenohjaus (sisältyy etenkin välivuokrauspalveluun)
- Eläkeselvittelyissä tukena eläkekoordinaattori
- Sosiaalinen luotto
- Ryhmätoiminta-päihdetyö, leirit.
- Ohjausta ja tukea/rinnalla kulkemista, elämän eri tilanteissa

PALVELUTARVE- TIIMI, MUUTOSTYÖ

Otetaan kaikki uudet asiakkuudet, hakemukset ja työstetään nopealla aikataululle ja mahdollisimman pitkään. Tällä hetkellä kaikki aikuissosiaalityön työntekijät ottavat asiakkaita vastaan mahdollisuuksiensa mukaan koska sosiaalityöntekijää ei ole PTA- tiimissä

Muutostyö

Dynaaminen muutossosiaalityö:

Muutokseen tähtäävä ja sitä tukeva sekä kuntouttava sosiaalityö. Pitkäaikaista, tavoitteisiin pohjautuvaa sosiaalityötä.

Staattisempi sosiaaliturvatyö: huollollinen sosiaalityö, kannatteleva tai ylläpitävä sosiaalityö eli hyvinvointia edistävä sosiaalityö.

Muutostyön lähtökohta on aikuissosiaalityössä. Kannattelevan ja ylläpitävän sosiaalityönkin pitäisi tähdätä muutokseen asiakkaan tilanteessa. Muutokset voivat olla kuitenkin eri ihmisillä hyvin erilaisia heidän tarpeistaan ja tavoitteistaan riippuen.

Muutostyöhön ohjautuvat

- PTA-tiimiltä siirtyvät pitkäaikaista palvelua tarvitsevat asiakkuudet.
- Toimitaan tavoitteen asettelun ja muutostyön äärellä asiakasprosessissa ja verkostoissa.
- Työtä ohjaa psykososiaalinen, tapauskohtainen ja voimavarakeskeinen työ.
- Sosiaalityön asiakkuus päättyy kun asiakkaalle on löytynyt hänelle sopiva palvelu ja katsotaan ettei hän tarvitse sosiaalityön palvelua.
- Kun asiakkuudessa ei ole aktiivista toimintaa.

KUNTOUTTAVA TYÖ

Kuntouttava työtoiminta (LKTT 702/2020)

- Sosiaalihuollon palvelu työnhakijalle, jolla pitkittynyt työttömyys (työttömyydelle useita taustasyitä)
- Kuntouttava työtoiminta on viimesijainen palvelu, kun asiakkaan työ- ja toimintakyky ei riitä osallistumiseen muihin TE-palveluihin (esim. työkokeilu, työvoimakoulutus)
- Auttaa työtoiminnan asiakasta pääsemään työhön, koulutukseen tai työvoimapalveluihin parantamalla asiakkaan elämänhallintaa ja toimintakykyä.
- Tavoitteellista toimintaa; asiakas itse määrittää kuntouttavalle työtoiminnalle realistiset tavoitteet, ammattilaiset auttavat tavoitteiden asettelussa
- Asiakkaalla ei voi olla akuuttia päihde/mielenterveysongelmaa, hoitosuhde voi olla ja tilanne ”hallinnassa”.
- Asiakkaan oma motivaatio on hyvä eteenpäin vievä voimavara ja usein kuntouttava työtoiminta on silloin kaikkein tuloksellisinta

TYP- TYÖ, SOSIAALINEN KUNTOUTUS

- **Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu** (LTYP 1369/2014)
- - TE-toimiston, kunnan ja Kelan yhteinen toimintamalli, jossa yhdessä asiakkaan kanssa arvioidaan, suunnitellaan ja vastataan prosessivastuullisesti asiakkaan työllistymisprosessin etenemisestä. Monialainen suunnitelma. Tavoitteena asiakkaan kuntoutus-työllistymispolun löytäminen.
- **Sosiaalinen kuntoutus** (SHL 130/2014, 17§)
- - Sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen keinoin annettavaa tehostettua tukea sosiaalisen toimintakyvyn vahvistamiseksi, syrjäytymisen torjumiseksi ja osallisuuden edistämiseksi.
- - Kunnan sosiaalitoimi (lastensuojelu, päihdehuolto ja vammaispalvelut) voivat järjestää esimerkiksi sopeutumisvalmennusta tai kuntoutusohjausta, päihdekuntoutusta tai muuta sosiaalista toimintakykyä tukevaa kuntoutusta.

SOSIAALIHUOLTOLAIN 35§ MUKAISET HUOLI-ILMOITUKSET

SHL 30.12.2014/1301/Yhteydenotto sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi.

- Jos terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa ([559/1994](#)) tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö, sosiaalikuraattori taikka sosiaalitoimen, opetustoimen, liikuntatoimen, lasten päivähoidon, pelastuslaitoksen, Hätäkeskuslaitoksen, Tullin, poliisin, Rikosseuraamuslaitoksen , työ-ja elinkeino viranomaisen, Kansaneläkelaitoksen tai ulosottoviranomaisen palveluksessa oleva on tehtävässänsä saanut tietää henkilöstä, jonka sosiaalipalveluiden tarve on ilmeinen, hänen on ohjattava henkilö hakemaan sosiaalipalveluja tai henkilön antaessa suostumuksensa otettava yhteyttä hyvinvointialueen sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen, jotta tuen tarve arvioitaisiin.
- Jos suostumusta ei voida saada ja henkilö on ilmeisen kykenemätön vastaamaan omasta huolenpidostaan, terveydestään tai turvallisuudestaan, tai lapsen etu sitä välttämättä vaatii, 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden on tehtävä ilmoitus sosiaalihuollon tarpeesta salassapitosäännösten estämättä viipymättä.(Viranomaistahojen velvollisuus)
- Myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö voi tehdä ilmoituksen häntä koskevien salassapitosäännösten estämättä .

SOSIAALIHUOLTOLAIN 35§ MUKAISET HUOLI-ILMOITUKSET

Sosiaalityön PTA-tiimi käsittelee asiakkaan akuutin vaiheen ja kartoittaa palvelut. Näitä alkutilanteita voivat olla sähköjen katkaisu, häätö, toimeentulo tai muu kriisi asiakkaan elämässä. Palvelutarpeen arvio tehdään moniammatillisesti. Kun akuutit palvelut on järjestetty asiakas siirtyy muutossosiaalityöhön. Asiakkuus ei aina välttämättä ala sosiaalityössä. Asiakas tulee autetuksi ensiavulla. Palvelutarpeen arviointi vireille viipymättä viim. 7vrk kuluessa ja arviointi 3 kuukauden määräaika.

Vuokra, sähkörästi, häätötilanteissa tehdään aina lastensuojeluilmoitus ja aloitetaan moniammatillisesti palvelutarpeen arvion laatiminen.

Lastensuojeluilmoituksen ja ennakkollisen lastensuojeluilmoituksen tekemisestä säädetään lastensuojelulain 25 ja 25 c §:ssä. Jos ilmoitusvelvollinen henkilö on ottanut viipymättä yhteyttä sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen siten kuin 1–3 momentissa säädetään ja ilmoittanut yhteydenoton syyt, ei samojen tietojen perusteella tarvitse tehdä lastensuojeluilmoitusta.

Huoli-ilmoituksen voi tehdä jokainen henkilö jos hänellä herää huoli läheisestään, naapuristaan tai muusta henkilöstä. Viranomaisen kirjaa huoli-ilmoitukseen yhteystietonsa. Yksityinen henkilö voi soittaa sosiaalityöhön, jättää huoli-ilmoituksen ja sosiaalialan henkilö kirjaa sen lomakkeelle, mutta ohjataan tekemään kirjallinen ilmoitus koska se on virallinen dokumentti. Huoli-ilmoituksen voi yksityinen henkilö tehdä nimettömänä, joka madaltaa kynnystä tehdä ilmoitus.

SOSIAALIHUOLTOLAIN 35§ MUKAISTEN HUOLI-ILMOITUSTEN KÄSITTELY AIKUISSOSIAALITYÖSSÄ

Huoli-ilmoitus paperisena, puhelimitse, Kelmun, Pro Consona viestin kautta viranomaisilta, yksityisiltä, yhteistyökumppaneilta. Sosiaalipäivystys ilmoittaa viestillä Pro Consonan kautta jokaiselle kyseisen kunnan sosiaaliohjaajalla, sosiaalityöntekijälle, PTA-tiimille. Kelmun(kelan sähköinen järjestelmä) kautta tulevat asiakkaat kirjaa toimistos sihteeri kuntakohtaisten viestiryhmien kautta ja ohjaa ilmoituksen omatyöntekijälle. Kajaanissa ilmoitukset PTA-tiimille.

Puhelimitse(puhelinpalvelu 086156 7741 tulleet ilmoitukset vastaanottaja kirjaa Pro Consonan yhteydenottolomakkeelle. Puhelun yhteydessä tehdään jo alustava palvelutarvearvio(SHL 36§-37§) Mikäli yksityishenkilö ja ilmoituksen tekijä kieltää omien tietojensa kirjaamisen, tästä kirjaus yhteydenottolomakkeelle.

Ilmoituksen perusteella sosiaalialan henkilö arvioi palvelutarpeen kiireellisyyden. Ilmoitukset käsitellään tiimissä ja sovitaan työntekijät mikäli omatyöntekijää ei jo ole. Asiakkaaseen ollaan puhelimitse yhteydessä mahdollisimman pian, viimeistään seuraavana arkipäivänä. Asiakkaalle kerrotaan huoli-ilmoituksesta. Mikäli asiakasta ei tavoiteta ja ilmoituksen sisältö aiheuttaa vakavan huolen asiakkaan tilanteesta, tehdään kotikäynti. Kotikäynnille mukaan tarpeen mukaan mielenterveystyöstä, päihdetyöstä, kotisairaanhoidosta, vanhuspalveluista, tarvittaessa ambulanssi.

Tietoja asiakkaan tilanteesta voidaan kysyä muilta viranomaisilta, yhteistyö tahoilta ja asiakkaan läheisiltä.(SHL: 41§ ja Laki sosiaalihuollon asemasta ja oikeudesta).

SOSIAALIHUOLTOLAINMUKAISTEN 35§ HUOLI-ILMOITUKSEN KÄSITTELY SOSIAALITYÖSSÄ

Huoli-ilmoituksen tullessa sosiaalityöhön yli 65 vuotiaiden osalta ohjataan vanhuspalveluiden asiakasohjaukseen.

palveluohjaus.vanhuspalvelut@kainuu.fi.

Asiakasohjaus pyytää sosiaalityötä tarvittaessa työpariksi kotikäynneille palvelutarpeen arvioimiseksi. Yhdessä voidaan ensin arvioida, onko tarvetta sosiaalityölle ja sen mukaan toimitaan.

(Laki 28.12.2012/980) iäkkään väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista. *Iäkkäällä henkilöllä* tarkoitetaan henkilöä, jonka fyysinen, kognitiivinen, psyykinen tai sosiaalinen toimintakyky on heikentynyt korkean iän myötä alkaneiden, lisääntyneiden tai pahentuneiden sairauksien tai vammojen vuoksi taikka korkeaan ikään liittyvän rappeutumisen johdosta. Sovelletaan esim. terveydenhuoltolakiin(1326/2010)omaishoitolakiin(937/2005)

Iäkkään henkilön palvelutarpeesta(huoli-ilmoitus) ilmoittamisessa on lisäksi noudatettava, mitä vanhuspalvelulain(28.12.2012/980) 25 §:ssä säädetään. Terveystalvveluon ammattihenkilön on ilmoitettava hyvinvointialueen sosiaalihuollosta vastaavalle viranomaiselle iäkkään henkilön kotiuttamisesta terveydenhuollon laitoshoidosta. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen kotiuttamista.

<https://hyvinvointialue.kainuu.fi/> löytyvät palvelut vauvasta vaariin. Myös aikuissosiaalityön palvelut.

SOSIAALIHUOLTOLAIN 35§ MUKAISET HUOLI-ILMOITUKSET

Ilmoitus yli 18_-vuo-tiaan asiak-kaan tai iäk-kään hen-ki-lön so-siaa-li-huol-lon pal-ve-lun tar-pees-ta sosiaalityöhön 18-64 vuotiaat. Lomake sosiaalitoimistoon

PTA-tiimille käsiteltäväksi.

Aikuissosiaalityön ja toimeentulon lomakkeet Kaimassa [https://hyvinvointialue.kainuu.fi/sosiaalisen-tuen-ja-toimeentulon-lomakkeet-](https://hyvinvointialue.kainuu.fi/sosiaalisen-tuen-ja-toimeentulon-lomakkeet-0)

0 Yli 65-vuotiaiden ilmoitukset s-posti: palveluohjaus.vanhuspalvelut@kainuu.fi puhelin: 08 6156 9728 ma-to klo 9-15, pe klo 9-14 ja aatot klo 9-14. takaisinsoittopalvelu.

<https://hyvinvointialue.kainuu.fi/neuvonta-ikaantyneiden-palveluihin> enemmän ikäihmisten palveluista

<https://hyvinvointialue.kainuu.fi/palvelutarpeen-arviointi> ikäihmiset

[Täy-den-tä-vän_tai_eh-käi-se-vän_toi-meen-tu-lo-tuen_ha-ke-mus.pdf](#)

[En-na-kol-li-nen_las-ten-suo-je-luil-moi-tus \(pdf\)](#)

[Las-ten-suo-je-luil-moi-tus \(pdf\)](#)

YHTEISTYÖTAHOJA JA -MALLEJA

Kela, Kiinteistö Oy Sotkanmaa, Hyvä-mieli(mielen terveyden tuki ry, Iloksi ry, Diakoniatyö, etsivä nuorisotyö, talous- ja velkaneuvonta, digi- ja väestövirasto, lastensuojelu, ikä-ihmisten asiakasohjaus.

Mielen terveys- ja päihdetyö

○ **Yhteistyökumppaneitamme sosiaalisessa kuntoutuksessa ja kuntouttavassa työtoiminnassa:**

- Toimintakeskus
- Spartak Kajaani
- Sotkamon mielen terveyden tuki ry
- Kunnan tarjoamat paikat

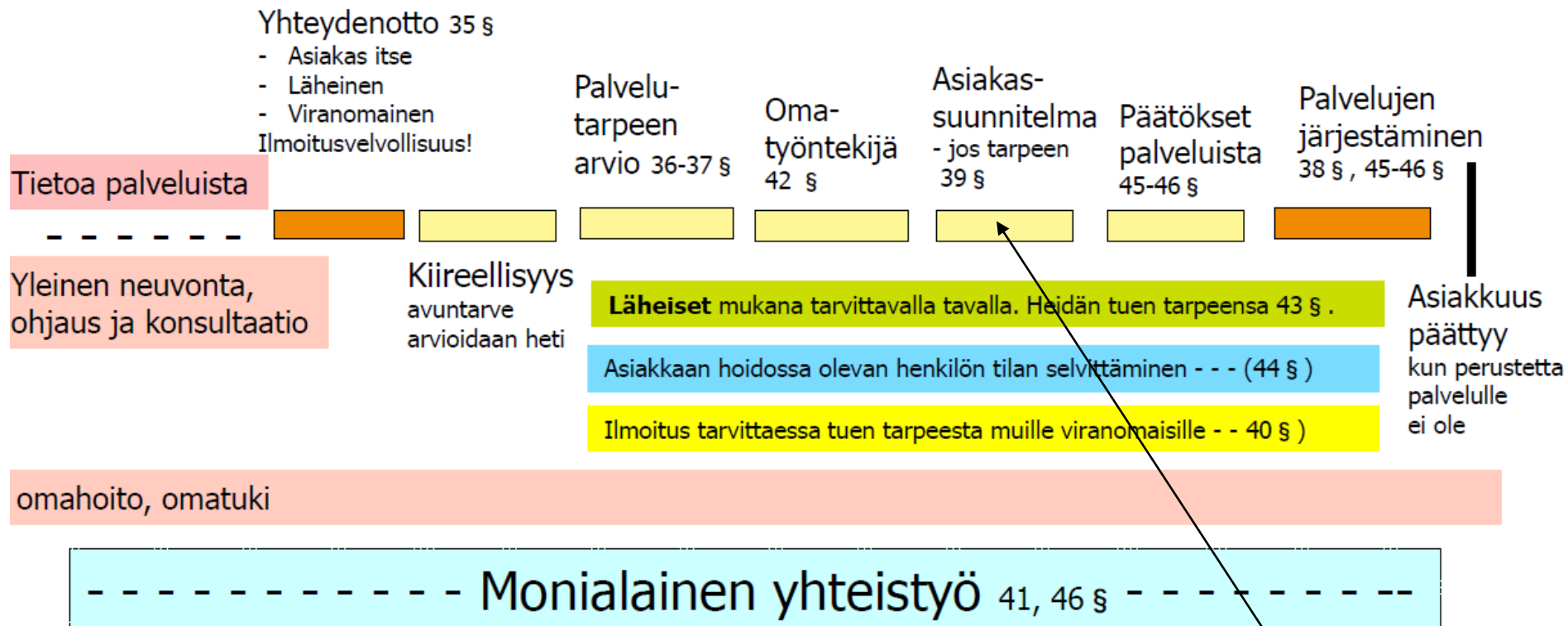
○ **Päihdekuntoutusta monialaisesti** (seurakunta, MI-hanke/Piia Sumupuu ja aikuissosiaalityö):

- Verkkoryhmät Piia Sumupuu
- Naiset voimaantumisen lähteillä(leiritoiminta) Piia Sumupuu Päivi Kähkönen

Esittely fb: <https://www.facebook.com/Aikuissosiaalipalvelut-Kainuussa-350905085647755/>

Sosiaalipalvelujen asiakasprosessi (34 §)

Tavoitteen asettelun ja muutostyön ja äärellä asiakasprosessissa/verkostoissa
Psykososiaalinen, tapauskohtainen ja voimavarakeskeinen työ työtä ohjaamassa

○ Lähde: Sirkka Rousu (2018) SHL-luentodiat . Metropolia

SHL (1301/2014, 3§, 3 luku: Erityistuen tarpeessa oleva asiakas, Omatyöntekijäksi nimettävä sosiaalityöntekijä. 3) erityistä tukea tarvitsevalle henkilöllä ja asiakkaalla henkilöä, jolla on erityisiä vaikeuksia hakea ja saada tarvitsemiaan sosiaali- ja terveyspalveluja kognitiivisen tai psyykkisen vamman tai sairauden, päihteiden ongelmakäytön, usean yhtäaikaisen tuen tarpeen tai muun vastaavan syyn vuoksi ja jonka tuen tarve ei liity korkeaan ikään siten kuin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (980/2012) jäljempänä vanhuspalvelulaki, 3 §:ssä säädetään;

PTA-tiimin tilastoa asiakasvirrasta aj. 1.10.2021 – 30.4.2022 (n=119)

Asiakkuuteen tuloväylä	%
SHL 35 §:n mukainen huoli-ilmoitus	25 %
Kelan Kelmu-ilmoitus	22 %
Ajanvarauspyyntö	20 %
Kuntakokeilu	14 %
Asiakkuuden siirto muulta vastuualueelta	8 %
Neuvonta ja ohjaus, puhelinpalvelu	5 %
Työparipyyntö	2 %
Toimeentulotukihakemus	2 %
TE-toimisto	1 %
Tutkintailmoitus	1 %
Ennakollinen lastensuojeluilmoitus	0,5 %

Jatkopolku PTA-tiimistä	%
Asiakkuus päättyy, koska ei tarvetta pidempiaikaiselle palvelulle	44 %
Siirtyy aikuissosiaalityön muutostyöryhmän tai kuty-sosiaaliohjaajien asiakkuuteen	33 %
Asiakkuus siirtyy muuhun palveluyksikköön, jossa pääasiallinen vastuu. Yksikkö tässä tilastossa kotihoito, iäkkäiden palvelut tai Kajaanin aikuissosiaalityö	14 %
Asiakkuus päättyy, koska ei halua jatkaa asiakkuutta	5 %
Siirtyy TYP-asiakkuuteen. Tämä vain osa TYP-asiakkaista, jonne pääasiallinen asiakkuusvirta tulee suoraan kuntakokeilun kautta.	4 %

MUUTA

Kelan toimisto avoinna Sotkamossa puhelinvarauksella.

Ma klo 10-12 ja klo 13-15

Ke klo 10-12 ja klo 13-15

Pe klo 10-12 ja klo 13-15

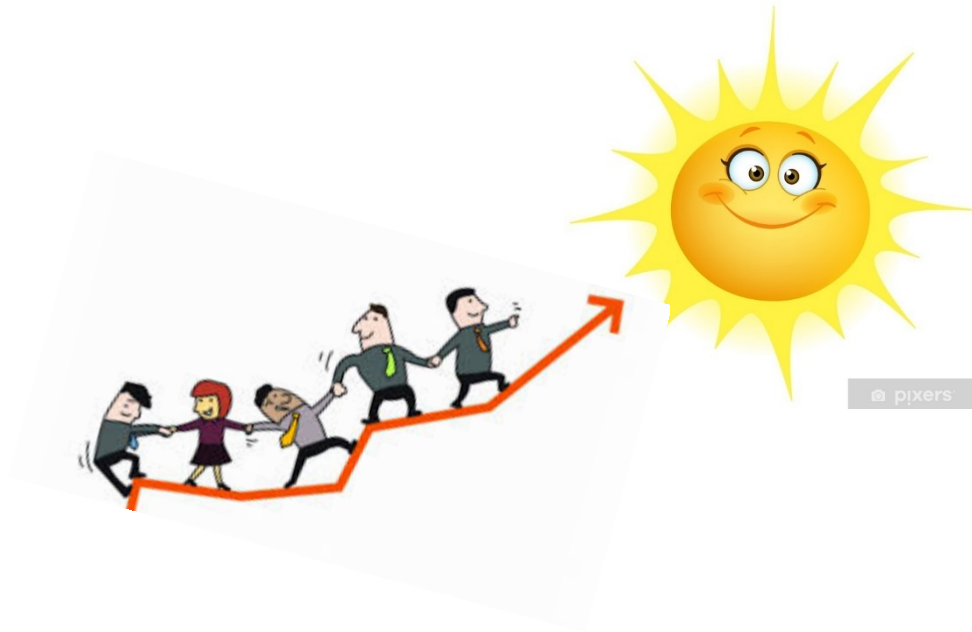
Asiointipalvelu OmaKela verkossa

Voit soittaa palvelunumeroihin esim.

toimeentulotuki 020692 207

Eläkkeet: 020 692 202

**Tarvitsemme moniammatillista yhteistyötä sekä
yhteistyötä 3-sektorin kanssa.
Yhdessä saamme vahvemmin aikaan muutosta!**

Kiitos !